

Nytt i Rekommenderade läkemedel 2017

Ny formgivning för att underlätta användning av den [elektroniska versionen](#). Tydligare information om interaktiva funktioner.

Allergi: Uppdaterat schema för behandling av svår allergisk reaktion/anafylaxi enligt aktuella rekommendationer från [SFFA](#) (Svenska Föreningen för Allergologi).

Adrenalin är enkelt att ge i rätt dos intramuskulärt med adrenalinpennan Emerade. Upprepa dosen vid behov tills patienten är cirkulatoriskt stabil.

Kortison ges för att dämpa sena effekter av den allergiska reaktionen.

Tavegil (klemastin) rekommenderas inte längre. Det saknas evidens för att antihistaminer ger effekt i den akuta fasen av anafylaxi, men de kan dämpa klåda, urtikaria och allergisk rinit. Numera rekommenderas generellt icke-sederande antihistaminer per os. Rekommenderat val är generiskt desloratadin. Kan ges till gravida. Finns även som oral lösning (Aerius).

För lokalt bruk vid allergisk rinit har antihistamin Livostin (levokabastin) nässpray tagits med, som komplement till "kortison-spray" (mometason).

Astma och KOL: Rekommenderade inhalationspreparat har valts så att patienten ska kunna få samma typ av inhalator för olika substanser, så långt det är möjligt: Novolizer, Easyhaler, Turbuhaler respektive spray.

Spacer underlättar användning av inhalationsspray och har fått ett eget avsnitt. Rekommenderat val är OptiChamber Diamond.

Behandlingsalgoritmen för KOL har omarbetats, med tydligare uppdelning av råd för patienter utan respektive med exacerbationer.

Braltus Zonda (tiotropium) ersätter Spiriva Handihaler, p.g.a. lägre pris. Turbuhaler rekommenderas inte längre som inhalator vid KOL. Sprayalternativ har lagts till.

Demens: Oförändrade rekommendationer.

Diabetes: För Typ-1-diabetes rekommenderas biosimilaren Abasaglar (insulinglargin) i stället för Lantus vid nyinsättning av långverkande insulinanalog, p.g.a. lägre pris.

För Typ-2-diabetes har behandlingsalgoritmen uppdaterats. Prio-siffra baseras på angiven rekommendationsgrad i rådande [Nationella Riktlinjer](#) för diabetesvård (Socialstyrelsen 2015). För varje läkemedelsgrupp ges rekommenderade val av preparat:

- NPH-Insuliner: Insuman Basal, Humulin NPH eller Insulatard.
- SU och liknande: glipizid (Mindiab), glimepirid eller repaglinid.
- GLP-1-hämmare: liraglutid (Victoza) eller lixisenatid (Lyxumia).
- DPP-4-hämmare: sitagliptin (Januvia) eller linagliptin (Trajenta).
- SGLT-2-hämmare: rekommenderat val är empagliflozin (Jardiance).

Gynekologi: För behandling av bakteriell vaginos rekommenderas dequalinium (Donaxyl vaginaltablett) i första hand, och i andra hand clindamycin (Dalacin vagitorier).

Samtliga rekommenderade medel för antikonception ingår i läkemedelsförmånen, med undantag av Mini-Pe. Observera att originalprodukterna Cerazette och Yasmin INTE ingår i förmånen, och därmed inte heller i ungdomssubventionen.

Trifas-pillret Trinovum utgår. Monofas är att föredra framför trifas.

Nytt avsnitt för läkemedel mot graviditets-illamående: i första hand rekommenderas Postafen (meklozin), i andra hand Lergigan Comp (prometazin + efedrin + koffein).

Nytt alternativ för postmenopausal hormonell substitution med kontinuerlig gestagenbehandling är kombination av intrauterint inlägg plus östradiol per os (Mirena + Femanest).

Hematologi, inkl. venös tromboembolism:

Apixaban (Eliquis) är nu enda rekommenderade DOAK för behandling av venös tromboembolism. Det finns dock ingen anledning att byta preparat om patienten redan har välfungerande behandling med annan DOAK.

Fortsättning på nästa sida!

Hjärta-Kärl: Vid förmaksflimmer med riskfaktorer rekommenderas vid nyinsättning i första hand apixaban (Eliquis), i andra hand warfarin. Eliquis är redan dominerande i länet, och erfarenheten är god. Se även kommentar ovan.

För frekvensreglering har bisoprolol lagts till som alternativ till metoprolol.

Hud: Nya rekommendationer är

- Protopic (takrolimus) salva vid invers psoriasis och psoriasis i ansiktet
- Soolantra (ivermektin) kräm vid rosacea, om behandlingsförsök med azelainsyra och metronidazol inte gett önskat resultat.
- Amorolfen (Loceryl) eller ciklopirox (Onytec) nagellack för lokalbehandling av enstaka naglar med svamp som ger besvär.
- Picato gel (ingenolmebutat) vid aktinisk keratos, som alternativ till Aldara (imikvimod) vid lindrig solskada med tunna aktiniska keratoser.

Infektion: Doseringarna i listan och i Cosmic-mallar följer [STRAMAs](#) rekommendationer, men avviker från FASS. Farmaceuterna på apoteken är tacksamma för OBS eller SIC på receptet, som markering för att doseringen inte följer FASS.

Mage-Tarm: Ett särskilt stycke med rekommendationer för behandling av IBS (Irritable Bowel Syndrome) har införts.

Neurologi: Rekommenderat lamotrigin-preparat vid epilepsi är nu Lamotrigin Actavis.

Osteoporos: Oförändrade rekommendationer.

Palliativ vård i livets slutskede: Vid behov av byte från morfin till hydromorfon injektionsvätska, välj Palladon 10 mg/ml. Se konverteringsguide för opioider (i avsnittet om palliativ vård finns länk till konverteringsguide från Region Jönköpings län).

Psykiatri: Rekommenderad dos av oxazepam vid oro/ångest har sänkts till 10-15 mg x3. För äldre rekommenderas 5-10 mg x3, tillfälligt. Rekommenderat preparat är Oxascand. Sobril ingår inte längre i förmånen.

För behandling av sömnstörning har antihistaminet prometazin (Lergigan) lagts till. Kan ges till gravida. Bör inte ges till äldre, p.g.a. lång duration och antikolinerg effekt. OBS risk för QT-förlängning och arytmi.

Smärta: Nytt avsnitt om läkemedel för behandling av gikt, baserat på [Läkemedelsverkets behandlingsrekommendationer](#) från 2016. Särskilda avsnittet om artros har strukits.

Bland starka opioider rekommenderas morfin i första hand, oxikodon i andra hand, både för "vanliga" tabletter och tabletter med modifierad frisättning (depot). Depolan depottablett är billigare än Dolcontin, men endast Dolcontin finns i styrkan 5 mg. Oxikodon är fortfarande dyrare än morfin. Undvik förskrivning av stora mängder.

Vid iterering av recept på beroendeframkallande medel, glöm inte ange expeditionsintervall!

Rekommendationer för lokalbedövningsmedel har skrivits om, med fokus på användning i öppen vård.

Tänder och munhåla: Xylocain viskös finns inte längre. Ersatt med Lidocain APL munsköljvätska 5 mg/ml, och Lidocain APL munhålepasta 5 %.

Mycostatin finns inte längre. Har ersatts med Nystimex (nystatin).

Triamcinolon APL gel 0,1 % finns inte längre, och är därför borta från listan. Pasta finns kvar.

Urologi: Oförändrade rekommendationer.

Äldre och läkemedel: Helt omarbetat avsnitt. Uppdelat i "Rekommendation" och "Undvik".

Ögon: Rekommenderade tårsubstitut baseras på aktiv substans. Det finns flera produkter med olika koncentrationer av de aktiva substanserna, se FASS. Patienten kan behöva pröva olika preparat för att finna det som passar bäst. Tårsubstitut kan köpas receptfritt, se [Läkemedelskommitténs råd om receptfria läkemedel](#).

Öron-näsa-hals: Eftersom Diproderm örondroppar inte längre ingår i förmånen, har rekommendationen ersatts med Locoid (hydrokortison) kutan lösning, för eksem i hörselgången utan infektionstecken.

För extern otit rekommenderas i första hand Terracortril med polymyxin B (hydrokortison + oxitetracyklin + polymyxin B). I andra hand rekommenderas Locacorten-Vioform örondroppar (flumetason + kliokinol) men preparatet är nu tyvärr restnoterat för obestämd tid.

Baksidan: En kortfattad instruktion om läkemedel som inte ingår i läkemedelsförmånen, och därmed inte i högkostnadsskyddet. Undvik att skriva recept på läkemedel utan förmån! Prissättningen för sådana läkemedel är fri, och det kan bli mycket dyrt för patienten - eller din basenhet!

Listan över läkemedel som kan undvaras tillfälligt vid risk för intorkning har flyttats till sidan 47.

För Läkemedelskommittén,

Ellen Vinge